

До Председателя на научно жури,
определено със Заповед № Р-109-249/18.05.2018 г.
на Ректора на Медицински университет – Варна

Приложено представям: **Становище**
по процедура за придобиване на ОНС „Доктор”
с кандидат **Д-р Ирена Христова Георгиева**,
докторант в самостоятелна форма на обучение на тема:
**„Клинико-морфологични особености на пародонта в естетичния участък на
горната челюст”**

Изготвил становището: **Доц. Д-р Ани Божидарова Белчева-Криворова, дм.**
Научна специалност: **Детска дентална медицина**
Институция: **МУ-Пловдив, ФДМ, Катедра по Детска дентална медицина**

Адрес и контакти:
Пощенски адрес: **4003 Пловдив, ул. Христо Ботев №3**
Електронен адрес: **abeltcheva@yahoo.com**
Телефон: **0889 52 89 32**

Становище

От: Доц. д-р Ани Божидарова Белчева-Криворова, дм., от катедра „Детска дентална медицина”, Факултет по дентална медицина, МУ-Пловдив, член на научно жури, включена със заповед № Р-109-249/15.05.2018 на Ректора на Медицински университет – Варна.

Относно: Дисертационен труд на тема: „Клинико-морфологични особености на пародонта в естетичния участък на горната челюст”, за придобиване на образователната и научна степен “Доктор”, по научна специалност „Терапевтична стоматология“, професионално направление 7.2. **Стоматология**, област на висше образование 7. **Здравеопазване и спорт**.

Автор: д-р Ирена Христова Георгиева, асистент към катедра „Пародонтология и дентална имплантология“ на Факултет по дентална медицина, Медицински университет-Варна.

Научни ръководители: Проф. д-р Стефан Пеев, д.м.н.

Проф. д-р Димитричка Близнакова, д.м.

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Представеният комплект материали на хартиен и електронен носител са в съответствие с чл.44 (3) от правилника за развитие на академичния състав и Процедура за придобиване на ОНС „доктор“ в МУ „Проф. Д-р Параскев Стоянов“-Варна и включва следните документи:

– Дисертация

– Автореферат

– CD с публикации и документи на докторанта - копие на публикациите, свързани с темата на дисертацията; автобиография; копие на диплома за завършена ОКС „Магистър”; заповед за зачисляване; протокол от изпит за докторски минимум; заповед за отчисляване с право на защита; протокол от КС с положително решение за готовността за защита; декларация за оригиналност; списък с публикациите, свързани с темата- 6 публикации; копие на диплома за защитена специалност по Пародонтология и ЗОЛ; сертификати за изнесени доклади по темата; декларация за достоверност на представените документи.

2. Кратки биографични данни:

Д-р Ирена Христова Георгиева е родена в град Варна през 1979 год.. През 1998 год. завършва Първа Езикова гимназия в гр.Варна, с профил английски и немски език. Завършва висшето си образование по Дентална медицина към ФДМ на МУ–

гр.Пловдив, където се дипломира се като магистър – лекар по Дентална медицина през 2005 год. Има призната специалност по „Пародонтология и ЗОЛ“ от 01.01.2015 год. От февруари 2009 год. е редовен асистент към катедра „ОЛЧХ, Пародонтология и СОД“ на ФДМ-Варна. От 2010 до 2015 год. е административен асистент към УНС Пародонтология. От 2013 година е редовен асистент към катедра „Пародонтология и Дентална имплантология“. Води упражнения и лекции на студенти от четвърти и пети курс българо- и англоезично обучение по дисциплината Пародонтология. Д-р Георгиева владее английски език. Приложената автобиография не дава представа за професионалното развитие на докторантката (форми на поддържащо следдипломно обучение, курсове).

Д-р Георгиева е приложила 6 публикации и 2 участия в научни форуми, свързани с темата на дисертационния труд, от които 4 на английски език и 4 на български език. Тя е водещ автор във всички включени в представения списък научни разработки.

3. Актуалност на тематиката

Темата на дисертационния труд е „Клинико-морфологични особености на пародонта в естетичния участък на горната челюст“. Особеностите в гингивалната и костната архитектура имат решаващо значение за естетичния резултат от провежданата дентална терапия, както при консервативно и оперативно лечение на пародонталните заболявания, така и при имплантатно и протетично дентално лечение. Разгледан е значим и актуален проблем за денталната наука и практика, свързан с оценката на естетичния риск при дентална терапия. Клинико-морфологичните особености на пародонта, особено в естетичните зони на съзъбието, са описани като ключови фактори за успешния естетичен резултат при дентално лечение. Непознаването на тези фактори са предпоставка за създаване на условия за потенциален риск от негативен естетичен резултат при оздравителния процес постоперативно. С особено голяма важност това се отнася в случаите на имедиатно имплантиране в естетичната зона на горната челюст, както и в случаите на костен и мекотъканен дефицит.

Значителен брой проучвания са доказали необходимостта от правилно предоперативно планиране при дентална терапия, особено в естетичните зони на съзъбието. В дисертационния труд са проучени и разгледани вариациите в клинично-морфологичните особености на пародонта, които имат решаващо значение за оценката на естетичния риск и за оздравителния резултат от провежданата регенеративна и имплантатна хирургична терапия и протетично лечение. Обобщени и обсъдени са естетичните критерии на пародонта, касаещи оценката на естетичния риск и по-лесното идентифициране на пациентите, при които денталната терапия крие висок риск от негативен естетичен резултат от лечението.

Това ми дава основание да определя темата като актуална и информативна.

4. Познаване на проблема

Представеният ми за разглеждане дисертационен труд е написан на 281 страници. Онагледен е с 50 таблици, 93 фигури, 12 снимки и 11 приложения. Библиографията включва 200 литературни източници. Литературната справка е съвременна,

преобладават заглавия от последните десет години. Дисертационният труд е правилно структуриран, съдържа всички основни елементи за представяне на дисертационна работа: съдържание, използвани съкращения, въведение, литературен обзор, цел и задачи, материал и методика, резултати и обсъждане, заключение, изводи и приноси, библиография и приложения. Структурата на дисертацията отговаря на изискванията, посочени в ПРАС на МУ-Варна.

Литературният обзор е съвременен, достатъчно информативен и подреден. Анализирани са научната литература относно естетичните клинично-морфологични особености на пародонта. Обследвани са вариациите в отделните рискови фактори при оценка на естетичния риск при дентална терапия на естетичната зона на съзъбието. В литературният обзор са разгледани и обсъдени резултатите от предишни проучвания, свързани с избраната научна тема.

Целта на научния труд е с „помощта на епидемиологични проучвания да се обсъдят вариациите в клинично-морфологичните особености на пародонта, които имат решаващо значение за оценка на естетичния риск и за оздравителния резултат от провежданата регенеративна и имплантатна хирургична терапия и за протетичното лечение“. За изпълнение на целта са определени седем **задачи**, като всяка задача е изпълнена с изложените методи на изследване. От поставените седем задачи 5 са клинични, а останалите 2 задачи включват изследване, проведено върху съвременни СВСТ рентгенографски образи на възрастни пациенти.

5. Методика на изследването

Методиките са насочени към всяка от поставените задачи и позволяват решаването на проблемите в дисертационния труд. Използваните методики са подробно описани. Включените брой пациенти и изследвани зъби като материал са достатъчни по обем. Пациентите са стандартизирани по пол и възрастови групи.

Резултатите са изчерпателно и коректно описани и придружени и онагледени от достатъчно таблици и фигури. Подбрани са достатъчно статистически методи.

Изводите, във връзка с получените резултати са общо 22 и са описани подробно. По 1 задача са обобщени три извода, по 2 задача – два извода, по 3 задача – два извода, по 4 задача – четири извода, по 5 задача – четири извода, по 6 задача – пет извода и по 7 задача – два извода. Някои от изводите представят цифрови резултати.

6. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

При изпълнение на всяка една от задачите се усеща участието на докторантката. Диаграмите са правилно структурирани и ясни. Направена е интерпретация и обсъждане на получените резултати. От дисертантката са предложени следните приноси:

Приноси с потвърдителен характер:

1. Тънкият пародонтален биотип и триъгълната форма на зъбните коронки са по-рядко разпространени сред индивидите.

2. С напредване на възрастта, тежестта в загубата на височината на интерденталните папили, както и честотата на разпространение и тежестта на гингивални рецесии вестибуларно при фронталните зъби в естетичната зона на максилата, нарастват.
3. При усмивка експозицията на гингивални тъкани при жените е по-голяма отколкото при мъжете.
4. Средните стойности на височината на фациалната и палатиналната алвеоларна костна пластина при фронталните максиларни зъби са по-големи при представителите на мъжкия пол.

Приноси с оригинален характер:

1. За първи път в рамките на страната се прави СВСТ-изследване на височината на фациалната и палатиналната алвеоларна костна пластина при отделните групи максиларни антериорни зъби.
2. За първи път в рамките на страната се прави СВСТ-изследване на големината на разстоянието между контакт-пункта и билото на интерденталната кост сред извадка от представители на българското население.
3. За първи път сред българското население е направен задълбочен анализ на клинично-морфологичните особености на пародонта в естетичната зона на максилата по отношение на критериите възраст и пол на изследваните индивиди.

В своята дисертация д-р Георгиева показва умения за самостоятелно провеждане на научно изследване, след подробен и задълбочен анализ на литературата, касаеща клинично-морфологичните особености на пародонта в естетичната зона на съзъбието. Резултатите от нейните проучвания ще бъдат полезни за денталната наука и практика.

7. Преценка на публикациите и личния принос на докторанта

Д-р Георгиева има представени 6 публикации и 2 научни доклада, свързани с дисертационния труд. Предполагам, че дисертантката е извършила специализираната клинична работа самостоятелно, под ръководството на научния си ръководител. Научната работа, както и публикациите по темата показват, че д-р Георгиева притежава необходимите теоретични знания и практически умения по третирания проблем.

8. Автореферат

Съдържанието и качеството на автореферата съответства на разработения труд и е направен според изискванията на ЗРАСРБ и нормативната уредба на МУ-Варна. Отразва основните резултати, постигнати в дисертацията, направените изводи и приноси.

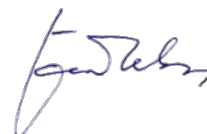
Заклучение:

Представеният за рецензиране дисертационен труд отговаря на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагането му и Правилника на МУ - Варна. Дисертационният труд показва, че докторантът д-р Ирена Христова Георгиева притежава теоретични знания и професионални умения по третирания проблем, като демонстрира възможности за самостоятелно провеждане на научно изследване и умения за набиране и интерпретиране на научна информация. Поради гореизложеното, в заключение давам своята положителна оценка на представения дисертационен труд „Клинико-морфологични особености на пародонта в естетичния участък на горната челюст” и предлагам на научното жури да присъди образователната и научна степен ‘доктор’ на д-р Ирена Христова Георгиева в докторска програма по научната специалност Терапевтична стоматология.

08.07.2018 г.

Пловдив

Изготвил становището:

Доц. Д-р Ани Белчева-Криворова, дм